

מי שהוציא אוהו פרק רביעי עירובין

מ.מ.

עין משפט נר מצוה

בזו ד מ"ג ב ג מ"ד מ"ה מ"ו
 עירובין הלכה ז ח ט
 טו טז ע"ג ח"ט ט"ו שפ"ו טע"ג
 טז
 בז ד מ"י שם הלכה ז
 טו טז ע"ג ח"ט ט"ו שפ"ו טע"ג
 טז
 בז ה ו מ"י פ"א מ"ג
 עירובין הלכה יא
 סג טע"ג ח טו טז ע"ג
 טז ע"ג ח"ט ט"ו שפ"ו טע"ג
 טז טו טז ע"ג ח"ט ט"ו שפ"ו טע"ג
 טז טו טז ע"ג ח"ט ט"ו שפ"ו טע"ג

רבינו הנגאל

בר פסיר דמי, דבגון זה
 כופין על מירת סדום.
 אמר שמואל המקפיד על
 עירובו, פ"י המקפיד שלא
 יתערב לו עם (אחרון)
 [אחרים] כדי שלא יקח
 פחות משלו אינו עירוב.
 לפי שלא נקרא עירוב
 אלא שמתערב, ר' חנינא
 אמר עירוב עירוב אלא
 שנקרא מאנשי וורדינא.
 פירוש אנשי וורדינא היו
 ירושין בביקנות ובצרות
 עין, אמר רב יהודי
 אמר ר' שמואל החולק
 עירובו בשני כלים אפילו
 לבית הילל אין עירובו
 עירוב, עד כאן [לא]
 קמי' בית הילל דעירובו
 עירוב אלא היכא דמליה
 למנא ואותר אבל פלגיה
 הוא (פלגי) מופלג אין
 עירובו עירוב, ומי אמר
 שמואל הכי החולק
 לעירובו אינו עירוב, והא
 אמר שמואל בית שמניחין
 בין עירוב אין צריך
 ליתן פת מנהון, מאי
 טעמא לא משום דאמרין
 פת דמנחא בסלא כמאן
 דמנחא בחרי עירוב דמי,
 ושנין לא הכי קאמר
 שמואל אין צריך להיות
 לו פת בבית מאי טעמי
 כולוהו ודיירי, כלומר
 [כל ה]עירובין קיבצם
 אצלו בזה הבית, לפיכך
 הוא אין צריך כלום.
 אמר שמואל עירוב משום
 קניין מקום, וא"ת (מה
 אמר) [מפני מה] אין קניין
 במעות לפי שאין מצוין
 בערב שבת, ואקשינן אי
 הכי אי עירב במעות
 ליהוי עירוב, אלמא [נתן]
 הנותן מעה לנחתום כדי
 שזכה בעירובו א' כו'.
 ודחינן דילמא אתי למימר
 מעה עיקר ודימנן דליכא
 מעה ולא מערב בפת.
 רבה אמר עירוב משום
 דירה, איכא בינייהו שנתן
 לשכניו כלי שאין בו שוה
 פרוטה, לשמואל [הו]
 עירוב, דהא קניין איתיה
 בכחות משוה פרוטה.
 לרבה לא הוי עירוב.

א' וזו כו' ממשוין לקמן דף פ"א ע"ג.

זו מביאה מתוך ביתה ואוכלת. לפ"ה דווקא נקט אבל אמנעית
 בחילונות לא ולר"ת איכא למימר לרבותא נקט דכ"ש אמנעית
 בחילונות דליכא למגור כולי האי ולפי מהר"י נקט הא משום דנהא
 פריך לרצנן מאי שנא התם דפליגיתו וגוריתו והכא לא גוריתו מכדי
 למה הדבר דומה כו':

עירוב משום קניין. פירוש דבהאי
 פת מניקין רשות להדדי
 אע"ג דפירי לא עבדי חליפין מ"מ
 קנו צמורת דמיס ור"ת והתנן לקמן
 בהדר (דף ע"ג.) צעל הצית שהיה שותף
 לשכניו לזה ציין ולזה ציין אין צריך
 לערב ואמר בהדר (דף ע"ג.) נמי צני
 חצורה שהיו מופקין וקדש עליהם
 היום סומקין על הפת שעל השולחן
 משום עירוב ולמ"ד משום דירה אמי
 שפיר וי"ל דכיון שיש קירוב דעת
 צנייהן עשאוה חכמים כאלו הקנו זה
 לזה: **מפני שאינה מצויה.** ובשאר
 דברים נמי אין מערבין עירובי
 חצירות אלא צפת דשכיס טפי וגבי
 שימור הקילו שלא להצריך פת ושירי
 צשאר דברים דשמיאי קמ"ל אבל
 צמעה ללא שכיס כלל לא:
איכא בינייהו כלים ופחות משוה
פרוטה. דלמ"ד משום

קנין אין מערבין צפחות משוה
 פרוטה אע"ג דליכא מוון צ' סעודות
 ור"ת וזי איכא שוה פרוטה לטוי
 עירוב אע"ג דליכא מוון צ' סעודות
 דהא אפילו בכלי הוי עירוב למ"ד
 משום קנין אס כן מה לר"ך צ' סעודות
 וי"ל כשפרש ועושה דרך קנין לא
 צעי חזי לאכילה וקונה אפילו בכלי
 אצל צקתם כמו שרגילין לערב שאין
 מפרשין ומתקדקין לעשות דרך קנין
 צעי נמי שיהא צו חשיבות אוכל:
 וקטן

ואייתר אבל היכא דפלגיה מופלג לא ותרתי למה לי צריכי דאי אשמעינן
 התם משום דקפיד אבל הכא אימא לא ואי אשמעינן הכא משום דפלגיה
 מופלג אבל התם אימא לא צריכא אמר ליה ר' אבא לרב יהודה בבי מעצרתא
 דבי רב זכאי מי אמר שמואל החולק את עירובו אינו עירוב והאמר שמואל
 בית שמניחין בו עירוב אינו צריך ליתן את הפת מ"מ לאו משום דאמר דכיון
 דמנח בסלא כמאן דמנח הכא דמי ה"נ כיון דמנח בסלא כמאן דמנח הכא
 דמי א"ל התם אע"פ שאין פת מ"מ דכולהו הכא דיירי אמר שמואל עירוב
 משום קנין וא"ת מפני מה אין קונין במעה מפני שאינה מצויה בערבי
 שבתות היכא דעירב מיהו לקני גזירה שמא יאמרו מעה עיקר וזמנין דלא
 שביח מעה ולא אתי לאיערובי בפת דאתי עירוב לאיקלקולי רבה אמר
 עירוב משום דירה מאי בינייהו איכא בינייהו כלי ופחות משוה פרוטה
 וקטן

הימנו: הוטר רגילה לעצמו. דהא סלקא נפשה מנייה: וזה שאינה רגילה צו לא עירב. אפילו צפני עצמו: והיא נמי לא עירבה. לא עם זה
 ולא עם זה: דוחין אוסה אצל שאינה רגילה. שלא לאסור על זה שעירב והוא לא מפקדא מידי דהא לא עירב: מדת סדום. דלפילו
 מיליה: דלא חסר ציה לא מהני לחצריה והכא על כרמיה דחינן ליה גציה: מדת סדום. שלי שלי: המקפיד על עירובו. אס יאכל אחד מבני
 חצורה את הפת שנתן הוא: עירוב שמו. שיהו כולן מעורבין ומרוצין צו שלא ימחה זה בחצרו אלא שותפות נוחה וערביה: אנשי וורדינא.
 ציקנין היו: החולק. צפני כלים אינו עירוב משום האי טעמא גופיה דמה עירוב שמו: דמלא למנא ואייסר. שלא יכול הכלי להחזיק כל
 העירוב ולא חילקו מדעת וכי קאמר שמואל כגון שחילקו מדעת: ופרטי למנא. לא לשמואל הואיל ומריוהו חד טעמא דקפיד וחולק: דמופלג
 פלגיה. ובטל שמה דעירוב משמע מעורב: ששנייהו צו עירוב. ארבעה שגבו עירובין ונתנוהו צבית חמישי אין צריך להניח שם פיתו: לאו
 משום דכיון דמנח ליה. לצעל הצית ריפתא צבאלא דידיה שהו אכול ממנו כמאן דמנח בכלי עם העירוב דמי: דכולהו הוה דיירי. משום פיתן
 הויא להו דירתן וכ"ש צעל הצית שהו דר שם ממנא צמכו ואפילו אין לו פת צכל הצית שפיר דמי: עירוב. שהוא מרצפן טעמא משום קנין
 שמתקנה לזה צעל הצית רשותו ונמנאל כולם צעלים צבית זה שהעירוב מונח צו וכל חצר משועבדת לרשותם צו ואחת היא: ומפני מה אין
 מערבין צמעה. ליתן כל אחד ואחד מעה ומעומתו יקנו לו רשות חצירו: לאיקלקולי. להשתכח תורת עירוב: משום דירה. שדעתו של אדם
 על פיתו וזו לזה כאלו דיירי צההו ציתא ואין צחצר צו אלא דירה אחת והרי כל רשות חציר מיוחדת לצית זה: הכי גרסינן איכא בינייהו
 כלי ושאין צו שוה פרוטה וקטן. למאן דלמר משום קנין יכולין לקנות צבוקר דרך שחר קנין ואין יכולין לקנות צפת שאין צו שוה
 פרוטה ואפילו הויא מוון צ' סעודות ואין יכול לעשות שמואל כגון שחילקו מדעת: ופרטי למנא. לא לשמואל הואיל ומריוהו חד טעמא דקפיד וחולק: משום
 דירה לא מהני קנין סודר ומערבין צאכול שאין צו שוה פרוטה וקטן גובה את העירוב דפת משויא לזה חלד דירה וקטן לאו מידי עביד:
 למקום

אף זו דברי ר' שמעון. אפילו להשתמש שמהן עמה ר' שמעון הוא
 דברי דהא אפילו אמנעית צשתיהן נמי שרי אצל לרצנן פליגי ככולה
 ואמרו שלשתן אסורין צו עם זו. ל"א אף זו דברי ר"ש ר' שמעון גופיה
 לא שרי אלא חילונות צבאלמנעית וקשיא ליה האי תנן צבמתניתין [מה:] היא
 מותרת עמהן ועוד מאי אף הכי
 איבעי ליה למימר צו דברי ר"ש אף
 משמע צבמרוייהו שרי. ולשון אחרון
 זה שמעתי וכן עיקר והיא מותרת
 עמהן דמתניתין מתרץ לך שמואל
 דצביתר שימוש צבאלמנעית קאמר
 דמיא דהוא מותר עמהן דרישא
 ואידי דמנא רישא הוא מותר עמהן
 תני נמי ספא' ואף צו וכן משמע
 אף ר' שמעון המיקל אסור צו דלין
 אמנעית מותרת בחילונות אף איסור
 קדמא קשיא מאי ואודא שמואל לטעמיה
 אי נמי הוה אמר כרצו הוה מאי נמי
 למימר לרצנן עירבה עם שמהן
 אסורה עם שמהן דלין צ' רשויות
 משתמשות לרשות אחת: מניא ונוסיה
 דשמואל דאפילו ר"ש לא התיר
 אמנעית בחילונות דקדמתי צו מציאה
 מתוך ציתה כו' ואילו אמנעית
 בחילונות לא קאמר: ואודא שמואל
 לטעמיה דלמר אף לר"ש אין שתי
 רשויות משתמשות לרשות אחת: למה
 דיצר דומה. אשלישה שצבתו צדרך
 קאי: צו מציאה. צבאלמנעית ואוכלת
 צו מציאה צבאלמנעית ואוכלת: חזר
 צצין שני מצואות. פתוחה לשניהן:
 ה"ג עירבה עם שניהן אסורה עם
 שניהן. אפילו לרצי שמעון והיינו
 שמואל לטעמיה דלמר שמואל' הלכה
 כדברי המיקל צעירוב ואי הוה שרי
 ר"ש צבאל לא הוה חזר שמואל אסורה
 עם שניהן: לא עירבה עם שניהן.
 לא עירבה לא עם צו ולא עם צו:
 אופסה על שניהן. מלהוציא מלרשותיהן
 למצוי וכגון שרגילה כל ימות החול
 לצאת ולצא שניהן דרך פתחים
 דיקת הרגל שיש לה אסרתן דמפרש
 דלי לא הויא רגילה אלא צבד לא
 אסרה אלא צ' ואע"ג דרגילה עם
 שניהן צו היא תקנתה מערבת עם
 האחד ורגילה דעתה שנסתלקה מן
 האחר ומותר האחד לעצמו: היספ
 צאחד רגילה. לצאת ולצא כל שעה
 וצאחד אינה רגילה ולא עירבה לא עם
 צו ולא עם צו זה שרגילה צו אסור
 שחצר צו אסרתו עליו דמיניה הוא
 והרי לא עירבה והאחר מותר שאינה

הימנו: הוטר רגילה לעצמו. דהא סלקא נפשה מנייה: וזה שאינה רגילה צו לא עירב. אפילו צפני עצמו: והיא נמי לא עירבה. לא עם זה
 ולא עם זה: דוחין אוסה אצל שאינה רגילה. שלא לאסור על זה שעירב והוא לא מפקדא מידי דהא לא עירב: מדת סדום. דלפילו
 מיליה: דלא חסר ציה לא מהני לחצריה והכא על כרמיה דחינן ליה גציה: מדת סדום. שלי שלי: המקפיד על עירובו. אס יאכל אחד מבני
 חצורה את הפת שנתן הוא: עירוב שמו. שיהו כולן מעורבין ומרוצין צו שלא ימחה זה בחצרו אלא שותפות נוחה וערביה: אנשי וורדינא.
 ציקנין היו: החולק. צפני כלים אינו עירוב משום האי טעמא גופיה דמה עירוב שמו: דמלא למנא ואייסר. שלא יכול הכלי להחזיק כל
 העירוב ולא חילקו מדעת וכי קאמר שמואל כגון שחילקו מדעת: ופרטי למנא. לא לשמואל הואיל ומריוהו חד טעמא דקפיד וחולק: דמופלג
 פלגיה. ובטל שמה דעירוב משמע מעורב: ששנייהו צו עירוב. ארבעה שגבו עירובין ונתנוהו צבית חמישי אין צריך להניח שם פיתו: לאו
 משום דכיון דמנח ליה. לצעל הצית ריפתא צבאלא דידיה שהו אכול ממנו כמאן דמנח בכלי עם העירוב דמי: דכולהו הוה דיירי. משום פיתן
 הויא להו דירתן וכ"ש צעל הצית שהו דר שם ממנא צמכו ואפילו אין לו פת צכל הצית שפיר דמי: עירוב. שהוא מרצפן טעמא משום קנין
 שמתקנה לזה צעל הצית רשותו ונמנאל כולם צעלים צבית זה שהעירוב מונח צו וכל חצר משועבדת לרשותם צו ואחת היא: ומפני מה אין
 מערבין צמעה. ליתן כל אחד ואחד מעה ומעומתו יקנו לו רשות חצירו: לאיקלקולי. להשתכח תורת עירוב: משום דירה. שדעתו של אדם
 על פיתו וזו לזה כאלו דיירי צההו ציתא ואין צחצר צו אלא דירה אחת והרי כל רשות חציר מיוחדת לצית זה: הכי גרסינן איכא בינייהו
 כלי ושאין צו שוה פרוטה וקטן. למאן דלמר משום קנין יכולין לקנות צבוקר דרך שחר קנין ואין יכולין לקנות צפת שאין צו שוה
 פרוטה ואפילו הויא מוון צ' סעודות ואין יכול לעשות שמואל כגון שחילקו מדעת: ופרטי למנא. לא לשמואל הואיל ומריוהו חד טעמא דקפיד וחולק: משום
 דירה לא מהני קנין סודר ומערבין צאכול שאין צו שוה פרוטה וקטן גובה את העירוב דפת משויא לזה חלד דירה וקטן לאו מידי עביד:
 למקום

רבינו הנגאל

תביא שמואל אמר רבי
 שמעון למה הדבר דומה
 לשלש חצירות הפתוחות
 זו לזו כו', עד חכמים
 אומרים שלשתן אסורות.
 ואודא שמואל לטעמיה
 דאמר שמואל חצי שבתין
 שני מבואות עירבה עם
 שניהם אסורה עם שניהם,
 כחכמים דאמר שלשתן
 אסורות צו עם זו. לא
 עירבה עם שניהם אסרת
 על שניהם. כמבוי אחד
 רגילה לערב עמו ובאחד
 אין רגילה, המבוי שהיא
 רגילה לערב עמו אסור,
 והאחר שיהיה רגילה עמו
 מותר. ואם חזרה חצר צו
 ועירבה עם מי שלא היתה
 רגילה לערב עמו, הותר
 המבוי שהיתה רגילה צו
 שכבר סילקה עצמה מן
 המבוי הוה וחוזה על
 החצר. ואם עירבו בני
 המבוי שהיתה רגילה חצר
 צו לערב עמהן, וזו החצר
 לא עירבה עמהן ולא
 עם בני מבוי האחר,
 וגם בני אותו מבוי אפי'
 לעצמם לא עירבו, דוחין
 צו החצר שלא עירבה
 עמהן אצל המבוי שיהא
 עירב ואומרים שמכלל
 אותו מבוי הוא, שכני
 אותו מבוי אין מפסידין
 כלום, דבלא צו נמי אסורין
 קן דהא לא עירובי, כי
 מטוספא בחרייהו למשוא
 בני המבוי שהיתה רגילה

(א) [כ"ב יב: יע. קפת.],
 (ב) [לקמן סת.], (ג) [עלין
 מת.], (ד) [ויש' עירובין],
 (ה) [פ"א ה"א], (ו) [צ"ה:
 אמרי.], (ז) [צמות פ"א מ"י].

מוסף רש"י

מדת סדום. זה נהנה זה
 לא חסר (כ"ב יב: ב) לא היו
 עושין טובה (בכחבות קג)
 אין מהנה למיבוי אפי'
 שאין חסר נצק חסר
 (ושב"ס ב"ב יב: טו) מדת
 סדום דמתן (צמות פ"א
 מ"י) האומר עליו שלי שמע
 שקן צו מנה צניעות יש
 אומרים צו מדת סדום.
 (ושב"ס ב"ב יב: קסח.) אס
 מאנשי וורדינא. אש
 מקום (נדח י"ט) אש
 לקים ורי עין צממות היו
 (ב"ב כו.) חמשה שגבו
 את עירובן. שהיו דלין
 נחלר אחת וגבו מכל אחד
 את עירובו לחציר את
 חצירן להוציא מפתחן לחצר
 (לעיל חח.) ונתגורו
 בשני כלים. צבית אחד
 מעירוב אסורות.
 דירה. דבת שמתעטם לא
 הפת של עירוב הוי כאלו
 כולן דלין צביתו ונמנאל כל
 החצר משתמשות צבית אחד
 (סוכה ג.)

א' וזו כו' ממשוין לקמן דף פ"א ע"ג.